

Takács Marianna

Rendszerezd anyanyelvi ismereteidet!

3. osztály

Megoldások

NYELVÜNK ÉPÍTŐKÖVEI

1. ürge, tigris, delfin, krokodil
2. Csodálatos madarak élnek mocsaraink környékén.
Csodálatos madarak élnek mocsaraink környékén.
3. *a)* az állatkerti kirándulás nagyon jól sikerült, különös érdeklődéssel szemléltük a nemrég született vörös pandakölyköt, fotókat is készítettünk róla, a képeket felragasztjuk majd az állatvédelem fontosságára figyelmeztető plakátra
b) Az állatkerti kirándulás nagyon jól sikerült. Különös érdeklődéssel szemléltük a nemrég született vörös pandakölyköt. Fotókat is készítettünk róla. A képeket felragasztjuk majd az állatvédelem fontosságára figyelmeztető plakátra

HANGOK ÉS BETŰK

1. A hangok csoportosítása, jelölése

1. é (például)	m (például)
dzs	tty (például)
gg (például)	u (például)
2. *a)* méz, báb, nyél, rák
b) Például:
Az ötös mezben játszok a meccsen.
A méz egészséges édesítő.
Ma ebédre bableves lesz.
Rajzórán mindenki készít egy ujjbábót.
Mikor nyelek, fáj a torkom.
A felmosó nyele eltört.
A könyveket anyukám a felső polcra rakta.
A folyami rák leginkább lassú folyású vizekben él.
3. ceruza	pulóver
helikopter	görögdinnye
4. sárgarépa	zöldborsó
padlizsán	paradicsom
5. gödör	ürge	ösvény	bogár
alom	fóka	szerény	kíséret

6. magyar pakol költő hajlít
karmol spárga évszak óriás

7. tíz csíz
szíj díj
víz hír
síp sín

8. a) állomás, reggeli, dörren, suttog
b) áthúzni: kétjegyű

9. bekarikázni: ccs, ssz, tty, ggy

10. a) lakos
éppen
szelő

b) Például:

A padon megszáradt a **lakkos** felület.

Gergő **épen** megúsza a biciklis esést.

Reggel gyenge **szellő** fújdogált.

11. a) ragyogó (rigó, jó)
csicsereg (reggel, reggelt, gyerekek)
ragyogó (fütyörészik, csirip, csicsereg, szép, gyerekek)
reggel (reggelt)
van (már, ragyogó, fütyörészik, csirip, csicsereg, szép, jó, gyerekek)

12. H I I H I

2. Az ábécé

1. s sz t f g gy
j k l ö ő p

2. áthúzni: v
áthúzni: l

3. Cs D Dz Ly M N Á B C Sz T Ty
Ü Ű V I Í J Y Z Zs E É F

TUDÁSPRÓBA 1.

1. e, ö, u
dzs
ddz, ggy
ff

2. a)

a	á	b	c	cs	d	dz	dzs	e	é	f
g	gy	h	i	í	j	k	l	ly	m	n
ny	o	ó	ö	ő	p	q	r	s	sz	t
ty	u	ú	ü	ű	v	w	x	y	z	zs

b) magánhangzókat

3. oda nem illő betű: ö – Mert az nem **hosszú magánhangzót** jelöl.

oda nem illő betű: dzs – Mert az nem **kétjegyű betű**.

4.

Igaz	Hamis
X	
	X
	X
X	
	X

A SZAVAK

1. A szavak jelentése

- gitár
fenyő
tövis
táncol
suttog

2. a) h o l k e r í t é s á i n h é t f ő m í v d á ü g y ó g y s z e r é b c t m ú e p

b) áthúzni: többjelentésűek

- emelőszerkezet – szürke, golyóra hasonlító madár
gyalogátkelőhely – zebra – fekete-fehér csíkos állat
izzólámpa – körte – hosszúkás alakú gyümölcs
nagyon sok – rengeteg – nagy, sűrű erdő

- játékszer hangszeren való játszás
sport színész előadása
Lehet még: mesterkedés, szójáték, tréfa ...

- áthúzni: csenevész
áthúzni: érdeklődik

- nappal rombol
beszél sötét
tisztá palota

- kerékpár lepke
burgonya kukorica

- bekarikázni: C

TUDÁSPRÓBA 2.

1. a) áthúzni: trappol
b) bekarikázni: B

2. öntelt – szerény palota – viskó szorgos – lusta nappal – éjjel

3. toll daru
fül talp

4. fárasztó – kimerítő
udvarias – illemtudó
bohókás – szórakoztató
igyekvő – törekvő

2. A szavak felépítése

1. könyvjelző gyümölcslé asztalterítő fogkrém ugrókötel vállfa

2. a) aláhúzni: hóvirág
b) összetett, egyszerű

3. fogkefe
szemüveg
hógolyó
toronyház

4. a) színházban
mesejátékot
mesélt
dalok

5. a) pohárból kirándulásról
kígyótól orvoshoz
bőröndbe játszótéren

b) Például:

A kisgyerek már pohárból iszik
Lejla testvére a kígyótól fél.
Anyuka a bőröndbe pakolja Szandi ruháit.
Balu lelkesen mesél a kirándulásról.
Nagymama az orvoshoz megy ellenőrzésre.
Eszter a testvérével a játszótéren hintázik.

6. csomagot kancsóból repülővel
könyvet szekrényből szóval
 hátizsákból

7. Betti mesét olvas.
Betti mesét olvas (a) testvérének.

TUDÁSPRÓBA 3.

1.

Egyszerű, toldalék nélküli	Egyszerű, toldalékos	Összetett, toldalék nélküli	Összetett, toldalékos
X			
	X		
			X
		X	
X			
			X

2. ceruzával, nagybetűvel – mivel?

kirándulásról – miről?

dobozból, főzelékből, gyümölcsből – miből?

bőröndbe, zacskóba – mibe?

terítőt, kertet – mit?

Anyukához, edzőhöz – kihez?

3. *Például:* iskolába (konyhába, épületbe, terembe)

szalvétát (füzetet, tollat, rajzlapot, krétát)

pohárból (bőröndből, fazékból, szekrényből)

4. *a)* ajtót, kosárból, erdőben, vasalóval, kerítésig, tornaszákba

b) erdőben

tornaszákba

ajtót

3. A betűrendbe sorolás

1. 1. borostyán

2. fátyolvirág

3. kajsziarack

4. levendula

5. majoranna

6. rozmaring

7. szellőrózsa

8. vörösfenyő

2. artista, Artúr, áruház, árusít, árvíz

3. *a)* Csongrádi Evelin – Boros Ildikó után

Molnár Kristóf – Kiss Laura után

4. banánkenyér, gyümölcsös piskóta, kókuszkočka, mandulás muffin, répatorta

5. Marék Veronika

6. Például:

palacsinta	panda
fogkrém	fogorvos
tornádó	totyog
mennyiség	mérkőzés
bélyegző	bermuda

7. Bulcsú, Dávid, Csilla, Maja, Nina, Olivér, Simon, Zalán

**8. tejszín, vaj
paprika, sütőtök
trolibusz, villamos
pulóver, szoknya**

**9. a) Laura, Lília, Liliána, Luca
b) Abigél, Ágota, Alina, Aliz**

10. Hamar munka ritkán jó.

TUDÁSPRÓBA 4.

**1. ő p q sz t ty ű v w f g gy
J K L Cs D Dz Gy H I**

**2. skorpió – rénszarvas után
krokodil – kenguru után
papagáj – mosómedve után**

**3. 1. Csáky Virág
2. Kovács Eliza
3. Nagy Erik
4. Szabó Botond
5. Tóth Eszter**

4. lexikonokban, szótárakban (szójegyzékekben, névsorokban, könyvtári katalógusban ...)

5. bekarikázni: B

6. I H I

4. Szótagolás – elválasztás

**1. a) aláhúzni: domb, csepp, gally, jobb
b) egy magánhangzós**

2. diós, Leót, kiált, fiók, piac, miért, siet, Beus, riad, hiány, tied

3. I H I H

4. vi-dám	sep-rű	bolt-ban
mu-tat	fel-hőss	test-vér
to-jás	aj-tó	lomb-ja
kí-nál	ál-mos	

5. Cset-ne-ki csi-kós i-tat a Ti-szán, sár-ga cse-rép-csen-gő a csi-ka-ja nya-kán.

6. a) pöttyös, fonnyadt, meggyes, dinnye, könnyes

b) könnyes

dinnye

meggyes

pöttyös

fonnyadt

TUDÁSPRÓBA 5.

1. A fá-cá-nok föl-dön fész-ke-lő ma-da-rak. Tes-tük for-má-ja hosz-szú-kás. A ka-kas far-ka hosz-szabb, tol-la-za-ta szí-ne-sebb a to-jó-é-nál. Mely-nek szí-ne az a-var-hoz ha-son-lít, a-mi a rej-tőz-kő-dés-ben se-gí-ti a to-já-sok köl-té-se-kor. A fi-ó-ká-kat az any-juk gon-doz-za.

2. I H I H I I

3. bekarikázni: C

4. ed-zésre, kijavítva: e-dzésre

jobb-an, kijavítva: job-ban

lány-al, kijavítva: lány-nyal

TESZTFELADATSOR 1.

1. C 2. C 3. B 4. C 5. C 6. C 7. D 8. C 9. B 10. D

5. Élőlények, tárgyak, gondolati dolgok neve

1. fakanál, habverő, robotgép

2. a) kenguru, vízisikló, oroszlán, szitakötő

b) állatok

3. tulipán

doboz

vacsora

almafa

szőnyeg

hónap

szúnyog

porszívó

kirándulás

4. a) Boglárka, Abigél, Napsugár, Martina, Kamilla, Evelin, Debóra

b) lányok

5. *kakukktojás*: Debrecen
város
6. a) Kinizsi Pál, Mátyás, Tatay Sándor, Nagyvázsöny
b) A saját neveket nagy kezdőbetűvel írjuk.
7. Lázár Ervin, Csukás István

Alakja, felépítése

1. a) rajzlap, tornacipő, zsebkendő, karóra, szemüveg,
b) Ezek az összetett szavak *tárgyakat* neveznek meg.
2. fiúgyermek dolgozatírás
tigriskölyök hónap
málnabokor főváros
3. a) játék óra
felhő lap
4. süngomba
Európában
termőhelyét
erdők
tölgyerdőkben
5. kirándulásra, hátizsákba, elemóziát
könyvtárból, Mátyás királyról, könyvet
6. a) *áthúzni*: a vízben a múzeumba
áthúzni: a szobába a iskolában
b) *Például*:
A béka a zajra a partról hirtelen beleugrott a vízbe.
Peti egyedül nézelődik a múzeumban az egyik szobornál.
Anyu éppen most porszívózik a szobában.
Panni pont a csengetésre megérkezett az iskolába.
7. a) szitán (felismeri a ravaszságot)
úton (egy a céljuk)
fülét (figyel)
bokáját (megjárja)
ablakba (nem dicsekszik vele)
- kútba (meghiúsul)
lábát (folyton lustálkodik)
szégyenében (nagyon szégyelli magát)
vízre (becsapja)
éhségtől (nagyon éhes)

8. papírból	gyümölcsből
selyemből	pamutból
gyapjúból	lisztből
üvegből	vászonból

9. *aláhúzni*: ruhaboltba
toldalékos összetett szó

TUDÁSPRÓBA 6.

1. élőlény: kisbaba, fenyő, gólya
tárgy: fotel, papucs
gondolati dolog: hónap, bizalom, szünidő

2. fiúk, tollak, virágok

3. füzetbe könyvtárból feladatokat dobozokból kirándulásról

4. 3B
1A
4C
3A

5. gyerekek, várat, játszótéren

Helyesírása – Kis kezdőbetűvel vagy naggyal?

1. Kinga	Ottó
Dóra	Anna
Péter	Ábel

2. iskola, város, Magyarország, Móra Ferenc, Tisza, falu,
tavasz, húsvét, Balaton, hétfő, Boldizsár, Debrecen

3. József Attila, Petőfi Sándor

Magánhangzók jelölése a szótőben

1. cumicsokinokedlitesiribizlibiciklipusziszalámbaromfikolibri

2. baki	tengeri
néni	szalámi
nokedli	bicikli

3. esernyő

4. víziló, esküvő, folyosó

5. bolygó, erdő, póló, borsó, lejtő, rugó, himlő, olló, vasaló, mogyoró, edző

6. koszorú, hegedű, emlékmű, töpörtyű, háború

7. ragu zsalu
degu hamu
tabu szaru

8. a) Ezeknek a szavaknak a toldalékos alakjaiban rövidül a magánhangzó.

vizek	tűzek	nyulak	hidak	kutak	rudak
vízet	tűzet	nyulat	hidat	kutat	rudat

b) nyulat – elvágódott
tűzet – árulkodik rá

9. esőtől
lyukból
rókáról

TUDÁSPRÓBA 7.

1. Kinizsi Pál, Mátyás király, húsvét, nőnap, ország, Budapest, Bodri, november, farsang, Milán, tavasz, szombat, iskola

2. kapu, fiú, koszorú, hegedű, eskü, kesztyű, Samu, seprű, háború, menü

3. Például:

kocsi (mozi, kifli, virsli, zokni, baki ...)
hajó (porszívó, takaró, dió, autó ...)
erdő (lépcső, mező, fenyő, tető, fedő ...)

4. a) színezni: kosárból, filmről, ételből, kerítéstől, dolgozatról, orvostól

b) -ból, -ből, -ről, -ről, -tól, -től, magánhangzója, hosszú

5. aláhúzni: vízparttől, ablakból, folyón, hajokat, vizet, biciklivel, élményekről
vízparttól, ablakból, hajókat, vizet, biciklivel, élményekről
(csak akkor jár az 1 pont, ha a javítás is helyes.)

Mássalhangzók jelölése

1. bakancs
hajcsat

2. a) jutalom, járvány, óhaj, böjt, báj, rajt, január, jóság
b) áthúzni: élőlényeket

3. a) aláhúzni: rádió, Bianka, hiány, pióca, tea, liliom, fiók
b) liliomot
rádiót
teát

c) A valamit vagy valakit megnevező szavak végén a -t toldalékot (ragot) röviden ejtjük, ezért egy t-vel írjuk.

4. hajcihő	kalamajka
befejezés	terepjáró
fejedelem	hajviselet
járvány	bajnok

5. bivaly	fortély
tégely	tartály
szegély	kastély
szabály	persely
székely	tűzhely

6. zsálya
Zsálya

7. rejtekhely, jégpálya, járványveszély, tartályhajó, játékszabály

8. a) Mályva, Gergely, Zselyke, Orsolya, Mihály, Ibolya, Károly
Andrej, Lujza, Rajmund, Jácint, Adorján, Hajna, Jázmin
b) Gergely, Ibolya, Károly, Mályva, Mihály, Orsolya, Zselyke
Adorján, Andrej, Hajna, Jácint, Jázmin, Lujza, Rajmund

9. a) hajcsatja	partja	füstje
kardja	kürtje	turbánja

b) Például:

A kislány hajcsatja piros színű.

A folyó partján fasor húzódik.

A gyár füstje messze gomolyog.

A vívó kardja védőfelszerelés nélkül komoly sérülést okozhat.

A zenész kürtje a gyakorlóhelyiségben maradt.

A szultán turbánját drágakő díszíti.

TUDÁSPRÓBA 8.

1. hattyú, asszony, faggyú, mennyezet, összeg, uzsonna, függöny

2. aláhúzni: mályus, kijavítva: május
aláhúzni: petrezsejem, kijavítva: petrezselyem

3. csillag, szalag, szőlő, csillár, villany, mellény
szüret, bagett, tableta, felnőtt, puttony, hajcsat
bükk, csekk, bakancs, kakukk, unoka, motorcsónak

4. aláhúzni: Zsejke, barátja, júniusban, ünnepre, osztájtársát, Nagymamálya,
gyümölcstortát, Meggyet, könyvet, játékot, ajándékba

Zselyke, barátja, júniusban, ünnepre, osztálytársát, nagymamája, gyümölcstortát, meggyet,
könyvet, játékot, ajándékba

Egybe vagy külön?

1. asztalfiók
lakáskulcs
óramutató
cipőfűző
ablaküveg

2. iskolának az igazgatója
rajznak a tanára
osztálynak a főnöke
könyvnek a jelzője

3. szalmából gumiból
vászonból farmerből
pamutból szövetből

4. a) borsófőzelékbe – borsót
meggybefőttbe – meggyet
tejberizsbe – tejet
tojásrántottába – tojást
túrótortába – túrót
sajtfelfújtbba – sajtot

5. Az anyagnév és a hozzá tartozó szó
egyszerű, ezért egybeírjuk:
papírtálca
üveg pohár
gyapjúsál
selyemfüggöny
pamutpóló

Az anyagnév vagy a hozzá tartozó szó
összetett, ezért különírjuk:
papír zsebkendő
műanyag pohár
bőr pénztárca
vászon asztalterítő
lenvászon nadrág

6. a) A fajtát jelölő szókapcsolatokat egybeírjuk, kivételek az állatfajtákat megnevező szavak.

7. a) Szombaton a *szomszéd* kislány édesapja, *Kovács bácsi* elvitt minket az *Alma* együttes koncertjére. A résztvevők között megpillantottam a *tanító nénit*. Őlében egy *pici fiúgyerek* ült, aki egy *plüsskutyát* szorongatott. A koncerten a hangulat *percről percre* fokozódott.

- b) Különírjuk: – a foglalkozást, kort, csoportot, valamilyen minőséget jelentő szavakat a hozzá kapcsolódó szótól;
– a saját név és közös név kapcsolatát;
– és nem teszünk vesszőt, ha ugyanazt a szót más toldalékkal megismételjük.

8. 1A – 3C 1B – 4C 2A – 3B
4A – 2C 2B – 4B 3A – 1C

9. a) Aszomszédfiúaparkbanegykölyökkutyávaljátszik.
A szomszéd fiú a parkban egy kölyökkutyával játszik.
Rendőrbácsii irányítja a forgalmat az útkereszteződésben.
Rendőrbácsii irányítja a forgalmat az útkereszteződésben.
b) A 36. oldalon megadott szabályokat kell felidézni.

TESZTFELADATSOR 2.

1. B 2. C 3. C 4. D 5. C 6. D 7. A 8. C 9. C 10. D

6. Valakinek vagy valaminek a tulajdonsága

Jelentése

1. *aláhúzni:*

mesefilm
betegség
nagymana

2. *Például:*

labda	kislány	mesefilm
szülő	tanuló	paprika

3. *színezni:* sima – durva, szorgos – lusta, fiatal – idős, magas – alacsony, sötét – világos

4. *a)* borús – felhős, érdekes – izgalmas, remek – pompás, koszos – piszkos

b) Szombaton felhős időre ébredtünk. Délelőtt a szobámban olvastam egy izgalmas könyvet. Anyukám pompás ebédet készített. Apukám a piszkos kocsit mosta le az autómosóban.

Alakja, felépítése

1. éjkék, jószívű, tejszínes, örökzöld

2.

<i>okos</i>	<i>okosabb</i>	<i>legokosabb</i>
kicsi	kisebb	<i>legkisebb</i>
<i>szép</i>	<i>szebb</i>	<i>legszebb</i>
<i>friss</i>	frissebb	<i>legfrissebb</i>
hosszú	hosszabb	<i>leghosszabb</i>

3. *a)* Legrövidebb

Legdrágább

Legjobb

b) Egyenes, őszinte megnyilvánulások a célra vezetők.

Meg kell becsülni az igaz barátokat.

Ha valaki becsületesen él, akkor nem kell aggódnia.

4. örökzöld, környezetbarát

változatosan, jellemzően

legészakibb, leghidegebb

energiatakarékosak, egészségesek

magasabb, nagyobb

5. olcsóbb

jobb

okosabb (eszesebb)

szebb (tetszetősebb)

öregebb (korosabb, idősebb)

nagyobb

rövidebb (kurtább)

vidámabb (derűsebb)

6. *színezni*: sejtelmes – rejtelmes, szilaj – duhaj, pajkos – játékos, majrás – ijedős, jószívű – jólelkű

7. tavalyi ünnepélyes
helytelen súlyos
lakályos erélyes

8. a) erélyesen fájdalmasan
jóízűen frissen
kedélyesen súlyosan

b) *Például*:

A tanító néni erélyesen rászól a verekedő gyerekekre.

Peti a szünetben jóízűen falatozik.

A lányok kedélyesen beszélgetnek az udvaron.

Anna az oltáskor fájdalmasan felszisszen.

Anyuka a piacon frissen vásárolta a gyümölcsöket.

Nagymamám a járványos időben súlyosan megbetegedett.

Egybe vagy külön?

1. hófehér
pipacspiros
citromsárga
olajzöld
gesztenyebarna

2. A sötétkék szót azért írjuk egybe, mert a színárnyalatot és a színt kifejező szó is egyszerű. Mivel a rózsaszín színnév összetett, ezért különírjuk: halvány rózsaszín.

3. a) vizes mézes
szorgalmas piros

b) szorgalmas tanulók
mézes teát
vizes törülközőből
piros dobozban

4. Széppirosalmátkaptunktízórait.
Szép piros almát kaptunk tízórait.

Anyukámnagyonkényelmescipőtvásároltnekem.

Anyukám *nagyon kényelmes* cipőt vásárolt nekem.

Szabályok:

Ha a tulajdonságot kifejező szó elé egy másik tulajdonságot kifejező szó kerül fokozó vagy nyomatékosító céllal, a két szót *különírjuk*. (*dőlt betűs szókapcsolat*)

Különírjuk a tulajdonságot jelentő szó és a valamit vagy valakit megnevező szó kapcsolatát. (aláhúzott szókapcsolat)

5. a) kiflifajta – vajaskifli, vajas kifli – vajjal megkent kifli
 víz tárolására való kancsó – vizeskancsó, a kancsó vizes lett – vizes kancsó
 melegebb vidékről származó gyümölcs – déligyümölcs, délben fogyasztott gyümölcs – déli gyümölcs
 növényfaj – földimogyoró
 a földön lévő mogyoró – földi mogyoró
- b) *Például:*
 A pékségben vajaskiflit vásároltam.
 Reggelire a vajas kiflihez szalámit is ettem.
 A vizes kancsót a csepegtetőre tettem.
 A vizeskancsókbba tejet öntöttek a konyhások.
 Ma már sokféle déligyümölcs kapható a boltokban.
 A déli gyümölcs nagyon zamatos volt.
 A földi mogyorókat is szedjétek fel!
 A tésztába darált földimogyorót kell tenni.

TUDÁSPRÓBA 9.

- örökzöld
melegebb
folyamatosan
friss citromot
- szomorú, kíváncsi, egyenlő
- lassú, okosan, legkisebb, gyors, poros, erősebb
tollas, illatos, általános, allergiás, álarcos, illendő
- áthúzni:*

gömböjű	ilyedős	tavaji
fálydalmas	lyószívű	ragájos
- sötétrózsaszín – sötét rózsaszín
széppiros – szép piros
- Zsófi anyukája a bodza lilásfekete bogyóiból ízletes lekvárt főzött.
 Zsófi anyukája a bodza lilásfekete bogyóiból ízletes lekvárt főzött.

6. Cselekvést, történést kifejező szavak – Jelentése

1. *a)* csinál áll
gondolkozik
2. *a)* tüszög elfárad
elhervad kifakul
kifordul kinyílik
b) történést
c) Anyu nagyon tüszög az allergiája miatt.
A kertben a margaréta elhervadt a hőségben.
Az út menti fa kifordult a vihartól.
A bátyám mindig elfárad az edzéstől.
A piros pólóm kifakult a mosástól.
Az ajtó hirtelen kinyílt a huzattól.
3. *Cselekvés:* megkereshetjük, látjuk, hívhatunk
Történes: előfordul, eltévedünk, szenvedünk

A cselekvő száma és személye

1. számol|játok, olvas|unk, pihen|ek, rajzol|sz, hallgat|om, tanul|nak, lak|unk, tud|játok
számol, olvas, pihen, rajzol, hallgat, tanul, lakik, tud
2. *a)* bekarikázni:
előkészíti – ő, fészölöd – te, csomagolja – ő, olvasom – én
utazunk – mi, mondják – ők, költöztök – ti, tanuljuk – mi
b) utazunk
fészölöd
mondják
3. gurítom helyesbítjük
mászol tudjátok, isztok
öntözi, köszön szólnak, írják

A cselekvés, történes ideje

1. *a)* bekeretezni: biciklizik, hallgatja, helyesel, bólintok
b) múlt
2. ebédelni fogok
fogócskázni fogunk
figyelni fogtok
kirándulni fognak
3. *a)* aláhúzni: odaállt, odakötözte, állt, tudott, haragudott, kiáltotta, megátkozlak, átváltozott, kibújt, mondta, átkozlak, mondja
b) **Jelen idejű:** megátkozlak, átkozlak, mondja
Múlt idejű: odaállt, odakötözte, állt, tudott, haragudott, kiáltotta, átváltozott, kibújt, mondta

Helyesírása

Magánhangzók jelölése

1. a) írat, áthúzni: irat
tűzet, áthúzni: tűzet
b) A magánhangzók hosszúsága megváltoztatta a szavak jelentését.
2. a) tud|dicsér|küzd|búj|ik|indul|turkál|csinál|csúfol|zörög|nyí|lik|bü|ntet|őr|öl|súg
tud, dicsér, küzd, búj, ik, indul, turkál, csinál, csúfol, zörög, nyí, lik, bü, ntet, őr, öl, súg
b) őröl csinál
3. bujkál, zörög, dicsér, susog, rugdos, pörög, rúg, lökdös
4. sugdostok
bujkálsz
hizlal
gyülekeznek
turkálj
5. a) épül gurít
gyógyul fordít
tanul mozdít
készül mélyít
b) Például:
Anyukám túrógombócot készít ebédre. Már készül a finom túrógombóc.
Az orvos betegeket gyógyít. Panni otthon gyógyul az influenzából.
A két gyerek egymásnak gurítja a labdát. Egy labda gurul Vajk felé.
6. tanul
gurul
épít
készül
gyógyul
szorít

Mássalhangzók jelölése

1. hallgatott
aggódott
mállott
szállított
álldogált
2. aláhúzni: hegeszt, kijavítva: hegeszt
sáppad, kijavítva: sápad
tellik, kijavítva: telik
3. jön|zajong|búj|ik|juttat|javasol|sajnál|jelezz|sivajog|já|rkál|ujjong|javít

4. *színezn*i: lesüllyed – belemélyed, mosolyog – bazsalyog, helyesel – helybenhagy, kóvályog – bolyong

5. a) *aláhúzn*i: találja, mozdítja, elmondja, szorítja, eloldja, kívánja

6. folydogá
fejlődik
folytatjuk
zsivajognak
elfelejti
gereblyézi
ujjonganak

7. a) *aláhúzn*i: lefutotta, kijavította, rajzoltam, dobantott, törtünk, bujkáltak, bontotta, nőtt, hagyta, teletöltötte, keresgélt, írt, mondta, bandukolt, bolyongott
– t: rajzoltam, törtünk, bujkáltak, hagyta, keresgélt, írt, mondta, bandukolt
– tt: lefutotta, kijavította, dobantott, bontotta, nőtt, teletöltötte, bolyongott

b) *Például*:

Gergő nagyon jó idő alatt lefutotta a távot.

A tanító néni hamar kijavította a dolgozatot.

Rajzórán egy tavaszi tájat rajzoltam.

Zsombi mérgében nagyot dobantott.

Tegnap délután apuval diót törtünk.

A fiúk a szünetben a padok alatt bujkáltak.

Zsófi születésnapján izgatottan bontotta a csomagot.

Az unokatestvérem nagyot nőtt az elmúlt hónapokban.

Lujzi nem hagyta magát meggyőzni.

Orsolya reggel teletöltötte a poharat teával.

Liza a könyvek között keresgélt egy ifjúsági regényt.

Anyu levelet írt a számítógépen a barátnőjének.

Fanni szépen hangsúlyozva mondta a verset.

Nagypapa nyugodtan bandukolt unokája elé az iskolába.

A bátyám a sötétben bolyongott a kihalt utcán.

TUDÁSPRÓBA 10.

1. *aláhúzn*i: sírdogál, Odalép, bömbölsz, csavarogtam, akartam, kiderült, elmaradtak

2. én	mi	ők	ők
ti	te	ti	ő

3. *aláhúzn*i: nyít, *kijavítva*: nyit
*aláhúzn*i: múllik, *kijavítva*: múlik

4. zajong, akadályoz, jutalmaz, sóhaj,
mosolyog, lyukaszt, folydogál, gereblyéz

5. *színezn*i:
kék: mutatott, utaztok, kirándultak
zöld: megyünk, rajzolok, mosogat
sárga: tanulni fog, majd olvas

7. gazdaszemehizlaljaajószágotalamuszimacskanagyotugrik
Gazda szeme hizlalja a jószágot.
Alamuszi macska nagyot ugrik.

Mondatfajták

5. aszomszédgyerekalegjobbbarátom
A szomszéd gyerek a legjobb barátom.

melyiknapjönneklátogatóbaa nagyszüleim
Melyik nap jönnek látogatóba a nagyszüleim?

milyen sok érdekes programot szerveztél a nyárra!
Milyen sok érdekes programot szerveztél a nyárra!

6. **a)** nyáron a hazai termelők a piacon árulják portékáikat az asztalokon ládákban sorakoznak a friss gyümölcsök és a zöldségek micsoda színpompás látvány melyiket kóstolnád meg legszívesebben
- b)** Nyáron a hazai termelők a piacon árulják portékáikat. Az asztalokon ládákban sorakoznak a friss gyümölcsök és a zöldségek. Micsoda színpompás látvány! Melyiket kóstolnád meg legszívesebben?

1. B 2. 4 3. B 4. B 5. D 6. A 7. 3 8. C 9. B 10. B